

Hisztériakeltésre nincs szüksége az egyetemnek

A szegedi rektorválasztás utózóngéi

Az a tény, hogy a Szegedi Tudományegyetem új rektora az egyik főiskolai karról került ki, sokak szerint a napok múltával is kritikus közbeszéd tárgya az egyetemen és a városban. Megpróbáltuk megismerni az érveket.

Az elmúlt napokban szerkesztőségünkbe érkezett telefonhívások nyomán igyekeztünk tájékozódni az egyetemi közhangulatról – nem nagy sikerrel. A megkérdezettek némelyike nem rejtette véka alá, hogy határozott véleménye van, de ezt nem kívánja másokkal megosztani. Lényegében ugyanazon okok miatt, amelyek miatt elégedetlenek a rektorválasztással. Legalábbis szavaik szerint. Összefoglalóan azt lehet mondani, hogy az egyetem tekintélyét féltik. Attól is, hogy az integrált egyetemen nem a klasszikus karok, a nagy tekintélyű előd intézmények, a volt József Attila Tudományegyetem, vagy a volt Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Egyetem valamelyik magasan kvalifikált professzora lett a rektor. De szintűgy az egyetem tekintélyét féltik ennek utólagos fölemlegetésétől, a rektorválasztás bírálatától is. Azt mondják: első az egyetem érdeke, ez pedig most csöndet parancsol.

Mindazonáltal vannak szövegek, egyebek között arról, hogy a két orvoskari jelölt rivalizálása „segítette” a rektori székbe a „nevető harmadikat”, az élelmiszeripari főiskolai kar főigazgatóját, Szabó Gábort. Nos, a szavazás titkossága ellenére annyit utólag sem nehéz kideríteni, hogy az orvoskari szavazók nem osztották meg a támogatásukat a két jelölt, Benedek György és Dux László professzorok között. Benedek „táboráról” talán ezért is gondolkodják néhányan, hogy végül az ő szavazataikkal nyert Szabó Gábor.

– Elkedvetlenítenek ezek az utózóngék – mondta Benedek professzor, s kedvetlenül hozzátette: biztos benne, hogy nem férhet kétség a választási eljárás korrektségéhez. Azzal folytatta, hogy felidézte a kampányidőszakban adott televíziós nyilatkozatát. Ebben arról kérdezték: melyek a leendő rektor kívánatos tulajdonságai, képességei? – Hármat jelöltem meg: a szakmai felkészültséget, amelyen a vezetői és a jogi jártasságot értem, az empátiát, azt a képességet, amely segít mások megértésében, az emberi viszonyok alakításában, végül az alázatot, amely a világ minden dolga iránti viszonyulásunkat jelenti. Utólag is ez a véleményem. És szeretném hangsúlyozni: ebben a háromban nem szere-

A választás után Szabó Gábor az érdeklődés középpontjába került.

Fotó: Kárnok Csaba

pelt, hogy a leendő rektornak milyen legyen a tudományos teljesítménye, hogy legyen nagydoktora, vagy elég, ha csak akadémikus – ironizált a professzor a rektorválasztás kritikusainak rovására.

Benedek Györgyöt egyszer sem lehetett azon kapni a kampány alatt, hogy bármi is kihozta volna a sodrából, amikor meghallotta, hogy az új rektor életrajzi adataiból egyesek azt olvasták ki, hogy Szabó Gábor nem tud angolul – dühösnek láttam. – Tudom, hogy jobban beszél, mint sokan mások, akiknek felsőfokú a bizonyítványa – jelentette ki, egyszersmind megkért, hogy próbáljam ezt a témát és vele a szomorú kicsinyesség egyetemi jeleit nem emlegetni.

– Ha valamine nincs szüksége az egyetemnek, az a hisztériakeltés – kommentálta a kritikus szóbeszédet egy másik akadémiai tekintély, az új rektor

névrokona, a fizikus Szabó Gábor, a természettudományi kar professzora. – Ismerem, persze, az elégedetlenek véleményét. Azt tudom mondani, hogy az egész magyar felsőoktatást jellemzi egyfajta feudális szemlélet, vagy ha jobban tetszik, bizonyos konzervativizmus. Ennek vannak előnyei és vannak hátrányai. Kétségtelen tény, hogy az országban a szegedi egyetem az első a nagy, úgynevezett kutató egyetemek közül, amelynek az élére – ahogyan mondani szokás – menedzszerszemléletű vezetőt választott az egyetemi tanács és nem ahogyan megszoktuk, a kutatási eredményei révén nagy szakmai ismertségnek örvendő professzort. Azt, hogy ez milyen hatással van az egyetem külső megítélésére, a választás előtt lehetett volna latolgatni. Most, miután az egyetemi tanács a szabályoknak minden szempontból megfelelő választás

Új, régiós pályázat, 1,84 milliárddal

Pénzt és szakértőt is nyerhet a Dél-Alföld

Többek között utak építésére nyerhetnek támogatást a dél-alföldi régió önkormányzatai, kistérségei az idén nyáron megjelenő pályázatok révén. Az egyik kiírás azokat az önkormányzatokat segíti, amelyeknek vannak jó terveik, de nincs pénzük az uniós pályázattírókra.

A Nemzeti Területfejlesztési Hivatalon múlik, mikor jelenhet meg az a pályázati kiírás, amelynek révén 1 milliárd 844 millió forint fejlesztési forrást használhat föl a régió. A Település- és Területfejlesztési Célelőirányzathoz útépítésre, más infrastruktúra fejlesztésére, valamint olyan beruházásokra lehet támogatást nyerni, amelyek vonzóbbá teszik a kistérségeket a befektető számára.

Jön a kiírás

A pályázat kiírásáról már március végén döntött a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Tanács, az elkészült kiírástervezetet elküldte a hivatalhoz. Gyurcsék Tamás, a Dél-alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség ügyvezetője azt mondta, remélhetőleg néhány héten belül megjelenhet a kiírás. A pályázatok beadási határideje viszont biztosan augusztus 31. lesz.

Az ügyvezető arról is beszámolt, hogy április 23-án zárul egy másik pályázat, amelyet a Phare-2001 keretében írtak ki. Ide önkormányzatok és vállalkozások is benyújthatják igényeiket, előbbieik innovációs központok kialakítására, utóbbiak innovatív, új módszereket alkalmazó tevékenységeik, szolgáltatások támogatására. Április elsején a Nemzeti Területfejlesztési Hiva-

tal írt ki egy 27 millió eurós pályázatot, amelynek Európa Projekt Előkészítő Alap a neve. A nyerteseket nem pénzt, hanem szaktanácsot kapnak: a jónak ítélt ötletekből, tervekben a strukturális alapokhoz benyújtható pályázatokat írnak a szakértők. Erre május 31-éig lehet pályázni. A cél az, hogy Magyarország uniós csatlakozásakor legyenek kész pályázatok, s első sorban azoknak az önkormányzatoknak jelenhet ez nagy segítség, amelyeknek van ugyan jó, két lábbal a földön álló tervük, de nincs sok pénzük arra, hogy szakértőt fogadjanak.

Projektek, forintok

Gyurcsék Tamás elmondta, várhatóan csak a nyár végén fogják meghirdetni az utolsó, 2002–2003-as regionális Phare-programot, amely az EU-delegáció jóváhagyása után jelenik meg. A régió önkormányzatai 3,5 millió forintot kaphatnak projektjeikhez. Várhatóan a régióon belüli közlekedés szempontjából fontos utak építésére, a közösség vagy a helyi gazdaság szempontjából fontos területek rehabilitációjára lehet támogatást kapni.

Vissza a feladónak?

Ha nem készül elegendő jó terv, a kimaradó összeget más régióban használják fel, mint ahogy ez korábban az Észak-Alfölddel megtörtént. Ez az uniós csatlakozás után is így lesz; ha másutt vannak jó tervek, inkább ott használják fel a más régióknak szánt pénzt is, minthogy visszaküldenék Brüsszelbe.

B. A.

Színházigazgatónak pályázik: Kocsis László Levente

Helyzetbe hozná a művészeket

A jelenlegi létszámmal és költségvetéssel nem működtethető tovább a Szegedi Nemzeti Színház és Szabadtéri Játékok, ezért átvilágításra, majd radikális szerkezetváltásra van szükség – állítja a megbízott főigazgatói székéből direktornak pályázó Kocsis László Levente.

– Megbízott vezetőként minden bizonnyal mindenkinél pontosabban ismeri az intézmény jelenlegi helyzetét. Megválasztása esetén hogyan tudná kezelni a válságot?

– Radikális szerkezetváltást és nagyon takarékos idei évadot jelöltem meg a pályázatomban, mert úgy vélem, a jelenlegi struktúrában ugyanezzel a költségvetéssel nem működésképes az intézmény. A Szegedi Nemzeti Színház és Szabadtéri Játékok jelenlegi szervezeti felépítése magában hordozza az újabb csőd lehetőségét. Mindezt annak ellenére állítom, hogy nagyon jó és korrekt munkakapcsolatot sikerült kialakítanom a fenntartó önkormányzattal, amely mindenben a színház segítségére volt az elmúlt hónapokban is. Jömagam menedzser típusú igazgatóként vezetném a színházat, azaz nem önmagamot, hanem a művészeinket szeretném helyzetbe hozni. Nem szabad elfelejtenünk, hogy a nézők a színészek, énekesek, táncosok és a színpadon látható produkciók miatt jönnek be a színházba, nem a direktor miatt.

– Meddig vethet még árnyat a teátrum működésére a csőd közeli helyzet?

– A 2003–2004-es évad első felét erősen befolyásolja még, ezért továbbra is nagyon szigorú, takarékos gazdálkodás szükséges. A közönségnek köszönettel tartozunk, mert az elmúlt hónapok-

A klasszikus értékek megőrzése mellett mindenféle irányzatot be kell fogadni – véli Kocsis László Levente.

Fotó: Miskolczi Róbert

ban sem pártolt el tőlünk, továbbá a mendemondák ellenére május 31-éig, azaz az évad végéig játszunk. A szabadtéri programját is sikerült változtatásos és igényesen összeállítani. Bárki legyen is az új főigazgató, a struktúraváltást nem tudja elkerülni, mert csodák nincsenek.

– Ez mit jelent?

– Át kell világítani a színház személyi állományát, struktúráját, a szervezeti és működési szabályzatot, a kollektív szerződéseket – ezt a folyamatot megkezd-tük.

– Létszámleépítésre is szükség lesz?

– Igen. Tudomásul kell venni, hogy a jelenlegi létszámmal és

költségvetéssel nem működőképes a színház. A mostani struktúra mellett kétmilliárd forintos költségvetésre lenne szükség, a következő évben pedig már legalább 2,2 milliárdosra. Ez abszolút irreális igény, a nehéz helyzetben lévő önkormányzattal nem várható el, hogy egy rossz struktúrát finanszírozzon. A pályázatomban részletesen megfogalmaztam azokat a számon kérhető garanciákat, amelyek biztosítják a színház biztonságos működését az elkövetkezendő években.

– Csapatát nem nevezte meg, de azt írta: „Alfölditől Zsótérig” sok rendezővel együtt dolgozna...

– A művészeti programom teljesen nyitott, mert azt gondolom, a szegedi színháznak mindenféle irányzatot be kell fogadnia. A klasszikus értékek megőrzését elengedhetetlennek tartom, de ugyanolyan fontos, hogy az új színházi törekvések is jelen legyenek. Van csapatom, a konkrét névsort majd a jövő heti kulturális bizottsági ülésen kívánom a döntéshozók elé tárni. Szerettem volna azokat a kínos helyzeteket elkerülni, amelyek más pályázókkal előfordultak. A csapatom szegedi vagy a városhoz kötődő, a szakmában nemzetközileg is elismert művészekből áll. Elő, szoros kapcsolatot szeretnék kialakítani a város lakosságával, értelmiségével, lehetőséget teremtenék a társművészetek számára is, hogy megjelenjenek a színházban.

– Milyen tervei vannak a szabadtérivel kapcsolatban?

– Leegyszerűsítve: ezt a hatalmas intézménykomplexumot úgy kell elképzelni, mint egy zakkot, amelynek egyik zsebe a kőszínház, a másik a szabadtéri. A szabadtéri játékokat nem szabad kivenni abból az állami finanszírozásból, amely révén jelentős pénzeket tudunk szerezni. Intézményen belül viszont szét kell választani a két játszóhely költségvetését. Miután az EU tagjai leszünk, a Dóm tér jövőjét Salzburg, Bayreuth mintájára kell megterveznünk. Ennek eléréséhez persze hosszú évek szorgos munkája szükséges, de erre az útra már most rá kell lépünk. Bevételeorientált, nemzetközi rangú fesztivált kell szervezni, ami nem a kőszínház meghosszabbított nyitva tartása.

HOLLÓSI ZSOLT